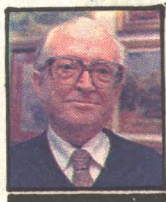

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Falsos testimonis

He parlat en altres ocasions d'un tema que continua preocupant-me. No és, tan sols, que m'obsessioni a mi, sinó que s'hi retorna amb insistència. I cada vegada amb més tocs de demagogia barata i amb una irresponsabilitat que esgarrafa.

Em refereixo al pretès racisme dels catalans, escandalosament inventat. Jo sóc prou gran per haver viscut èpoques en les quals, aquí, a casa nostra mateix, hem hagut d'aguantar prohibicions, menyspreus i fins i tot insults pel simple fet d'expressar-nos en català.

No recordo casos a la inversa i, en tot cas, si s'haguessin produït, la Guàrdia Civil hi hauria intervingut per reprimir els ofensors. Han existit diferències, això és evident, però d'un signe *contrari*.

No fa pas gaire que un periodista conegut celebrava en un dels seus articles que el qualificatiu de *xarnego* tendia a desaparèixer. En alguns cercles, es considerava que era un epítet denigrant, una conclusió que em sembla manifestament exagerada.

En realitat, cada poble té una expressió —més o menys afortunada— per referir-se als forasters i no és indispensable interpretar-ho com a una ofensa. Tinc entès que en alguns indrets de més enllà de l'Ebre als catalans ens diuen *polacos*, i,

amb franquesa, no hi veig motius per posar-nos els ulls a flor de llàgrima.

Els nostres diccionaris (jo respecto la seva autoritat) defineixen que *xarnego* vol dir "persona de llengua castellana resident a Catalunya i no adaptada lingüísticament al país". Si això causa molèstia deu ésser per autoinsatisfacció personal, com si algú trobés a faltar en ell mateix alguna cosa important, gairebé imprescindible per a una bona convivència.

Però, en fi, si la paraula *xarnego* ocasiona irritació, em complau que hagi iniciat un procés de retirada. Ens convé que ningú no se'ns enfadi per foteses, ja que la feina grossa la tenim en qüestions de més volum. Trobo molt més greu que se'ns acusi de racisme a nosaltres, amb una certa persistència i, sobretot, quan s'aproximen consultes electorals.

Catalunya ha estat i és una terra de pas, una marca fronterera els habitants de la qual s'han familiaritzat des de l'antigor amb una variada gamma de colors de pell, de complexions físiques i de maneres de parlar i de comportar-se

distintes.

Hem protagonitzat, com tots els pobles de la terra (però molt menys que alguns que ens són ben pròxims), episodis de rebuig reprovables. Però amb l'avantatge que no ens en sentim orgullosos ni en celebrem efemèrides a so de tabals.

Crec sincerament que es vol confondre el racisme que se'ns imputa amb el malestar que ocasionen les diferències de costums, quan la promiscuïtat dificulta la relació. Una relació molt més compromesa si els que vénen volen imposar als que ja hi eren concepcions diferents de la vida.

Ho he dit abans d'ara i demano permís per repetir-ho: m'estimaria més, però molt més, tenir de veí un negre ben educat que no pas un blanc mal educat, encara que aquest darrer fos fill del meu barri.

En resum, a qualsevol lloc del món són forasters permanents aquells que s'entesten a ser-ho. I és pitjor, encara, si per torna se senten ofesos. Estic segur que poden provocar drames que no tenen res a veure amb el racisme.

Pere Calders